

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás (2007. május 25.): Egyenlő lehetőségek teremtése minden fiatal számára – Teljes társadalmi részvétel

(2007/C 314/01)

A TANÁCS ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI,

mivel:

- (1) Az „Esélyegyenlőség mindenki számára” 2007-es európai évének ⁽¹⁾ célja a társadalmi kohézió alapuló igazságos társadalom által képviselt értékek hangsúlyozása, valamint széleskörű vita kialakítása arról, hogy hogyan fokozható a hátrányos helyzetű és a megkülönböztetésnek kitett csoportok társadalomban való részvétele.
- (2) A Tanács 2004. május 18-i állásfoglalásában ⁽²⁾ megerősítette, hogy azok a társadalmi keretfeltételek, amelyek között a fiatalok felnőnek, közvetlen hatást gyakorolnak az esélyegyenlőség, valamint a társadalmi és szakmai beilleszkedés ösztönzésére irányuló politikai stratégiák és intézkedések sikerére, és hogy a fiatalok társadalomban való részvételét gyakran akadályozzák olyan feltételek, amelyekért ők maguk nem felelősek; az ilyen feltételek korlátozzák polgári jogaik gyakorlását, és nyilvánvaló ellentmondásban állnak az esélyegyenlőség elvével.
- (3) A Tanács 2004. május 18-án ⁽³⁾ kiemelte a fiatalok által a rasszizmus, az idegengyűlölet és az antiszemitizmus, valamint az ezekhez kapcsolódó intolerancia és a megkülönböztetés minden formája elleni küzdelemben, valamint a kulturális sokféleség, a kölcsönös tisztelet, a tolerancia és a szolidaritás előmozdításában játszott szerep fontosságát.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i 771/2006/EK határozata az „Esélyegyenlőség mindenki számára” európai évéről (2007) – az igazságos társadalom irányában (HL L 146., 2006.5.31., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott állásfoglalás a fiatalokat érintő szociális integrációról (9601/04, 2004. május 18.).

⁽³⁾ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott nyilatkozat a fiatalokkal kapcsolatos rasszizmusról és intoleranciáról (9405/04, 2004. május 18.).

- (4) Az Európai Tanács 2005. tavaszi csúcstalálkozója alkalmával a megújult lisszaboni stratégia egyik elemeként elfogadta az európai ifjúsági paktumot, azzal a céllal, hogy – horizontális jellegű politikai lépések révén – elősegítse a fiatalok oktatását és képzését, mobilitásukat, valamint szakmai beilleszkedésüket és a társadalomban való részvételüket, és ennek során különös figyelmet fordítson a hátrányosabb helyzetű fiatalokra.
- (5) Az Európai Tanács a 2006. tavaszi csúcstalálkozója alkalmával a tagállamokban zajló gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai reformok szempontjából – a lisszaboni folyamat céljaival összhangban – kulcsfontosságú alapként jellemezte a társadalmi kohéziót és a mindenkit megillető esélyegyenlőség előmozdítását, és prioritásnak minősítette az európai ifjúsági paktum végrehajtására irányuló intézkedéseket.
- (6) A társadalmi beilleszkedés fontos prioritás a „Cselekvő ifjúság” programban ⁽⁴⁾, ezért létrejött egy stratégia a program keretében szervezett tevékenységekhez való hozzáférés biztosítására, különösen a kevésbé kedvező oktatási, szociális-gazdasági, kulturális és földrajzi háttérrel rendelkező, valamint a fogyatékkal élő fiatalok számára.
- (7) Az Európai Tanács 2007. tavaszi üléséhez való hozzájárulása részeként a Tanács négy kulcsfontosságú prioritást nevezett meg az európai ifjúsági paktum további végrehajtása érdekében, nevezetesen: támogatás nyújtása a fiatalok számára az oktatás, képzés és a munkavállalás közötti átmeneti időszakokban; a beilleszkedéshez vezető egyéni utak szükségessége; a koherens helyi és regionális stratégiák szükségessége a paktum végrehajtásában; és a fiatalokkal foglalkozó dimenzió nagyobb fokú érvényesülése a lisszaboni stratégia általános végrehajtásában.

⁽⁴⁾ HL L 327., 2006.11.24., 30. o.

(8) Az Európai Tanács 2007. tavaszi ülésén felkérte a Bizottságot, hogy 2007 őszén nyújtson be időközi jelentést az *Integrált iránymutatások a növekedésről és foglalkoztatásról (2008–2011)* című javaslatával kapcsolatban. A munkaerőpiachoz való hozzáférés javítása érdekében a munkavállalás fokozottabban életciklus-szempontrú megközelítésére szólított fel. A tagállamok megállapodtak abban, hogy továbbfejlesztik azokat a politikákat, amelyek előmozdítják a fiatalok mint a gazdaság és a munkaerőpiac aktív részvevői szerepét – az iskolából a munka világába való átmenetet is beleértve – azzal a céllal, hogy teljes mértékben hozzájárulhassanak társadalmaink gazdasági és szociális fejlődéséhez.

(9) A strukturált párbeszéd keretében fiatalok, illetve ifjúsági szervezetek képviselői találkoztak 2007 áprilisában, Kölnben a német elnökség ifjúsági rendezvénye alkalmával, és összeállítottak egy politikai prioritás-, illetve kötelezettségvállalás-jegyzéket, amely a nagyobb esélyegyenlőség megteremtésére és a társadalomban való fokozottabb részvételre irányult, és amely cselekvési tervként öltött formát,

MEGÁLLAPÍJTÁK, hogy:

1. a társadalomban való részvétel terén az egyenlő esélyeknek magukban kell foglalniuk minden fiatal azon jogát, hogy elérhető legyen számukra a magas szintű oktatás és képzés, a lakhatás, a „jó munka”, és a szociális biztonsági és/vagy foglalkoztatási rendszerek minden rájuk vonatkozó területe – a közösségi joggal összhangban álló nemzeti jogok és gyakorlatnak megfelelően, továbbá részt vehessenek az őket érintő társadalmi és politikai vitákban és döntéshozatali folyamatokban, és nem utolsósorban, hogy egészséges, önálló életvitelt folytathassanak, amelyben a saját érdeklődési körüknek megfelelően eltölthető szabadidővel is rendelkeznek;
2. az „Esélyegyenlőség mindenki számára” európai éve arra irányul, hogy tudatosítsa az Európai Unióban élő emberekben az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogait, és vitát indítson a sokféleségből adódó, mind a társadalmat, mind az egyént érintő előnyökről. A fiataloknak ahhoz, hogy jogait gyakorolhassák, személyre szabott információkra van szükségük, a megkülönböztetés valamennyi formájával szembeni fellépéshez pedig támogatásra. Ezen információkat és ezt a támogatást nemcsak a családjuktól kell megkapniuk, hanem a társadalomtól általában – különösen az oktatási rendszertől, az ifjúsági területen működő szervezetektől, a nem kormányzati szervezetektől és a médiától, továbbá minden szinten a közigazgatástól és a megkülönböztetésellenes nemzeti szervektől is;
3. a fiatalok jobb társadalmi és szakmai beilleszkedésére irányuló tagállami és európai szakpolitikáknak figyelembe kell venniük a hátrányos helyzetű városi és vidéki területeket érintő különösen nagy számú problémát, és fel kell ismerniük, hogy ahhoz, hogy az e területeken felnövő fiatalok számára egyenlő esélyeket lehessen biztosítani, az ifjúságpolitikáknak ragaszkodniuk kell a célirányos, ágazatközi fellépéshez;

4. ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű fiataloknak valóban a többiekkel egyenlő kilátásai legyenek, meghatározott intézkedések szükségesek egyéni készségeik fejlesztésének támogatásához, valamint a társadalomban uralkodó sztereotípiákon és előítéleteken való felülemelkedéshez;
5. a generációközi méltányosságot tiszteletben tartó politikák megvalósítása érdekében az esélyegyenlőséget és a fiatalok társadalmi részvételét érintő strukturális korlátokat csökkenteni kell. Ez hozzájárul a fiatalok elleni, nemcsak az életkoron alapuló, hanem gyakran halmozott diszkrimináció elleni küzdelemhez is.

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

1. segítsék elő a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd különféle formáit, és e párbeszéd eredményeit valamennyi szinten kellően vegyék figyelembe;
2. javítsák az európai ifjúsági paktum végrehajtását szolgáló intézkedések koherenciáját annak érdekében, hogy a fiatalok beilleszkedése fenntartható módon történjen, valamint hogy ezek az intézkedések ténylegesen elérjék célcsoportjaikat – különösen a hátrányosabb helyzetű fiatalokat – azáltal, hogy figyelembe veszik szükségleteiket, hátterüket és motívációikat;
3. törekedjenek arra, a szociális partnerekkel egyeztetve, hogy a rugalmas biztonság szempontjából kiegyensúlyozott megközelítést alakítsanak ki a fiatalok számára, tegyék könnyebbé az iskola és a munka világa közötti átmenetet, küszöböljék ki a munkanélküliséget és a kétes munkakörülményeket, és járuljanak hozzá a családi élet, a magánélet és a munka összeegyeztethetőségéhez;
4. a koordináció nyílt módszerének segítségével helyezzenek hangsúlyt az ifjúságpolitikai célokra a szociális védelem és a társadalmi integráció területén, és adott esetben ennek megfelelően járuljanak hozzá a Szociális Védelmi Bizottság és a Foglalkoztatási Bizottság munkájához, hogy ezzel megerősítsék az ifjúsági dimenziót, elősegítsék a fiatalok társadalmi beilleszkedését és csökkentsék a szegénység veszélyét;
5. hangsúlyozzák az ifjúságpolitika területén a koordináció nyílt módszere négy prioritásának – a fiatalok részvételének, tájékoztatásának és önkéntes tevékenységeinek, valamint az ifjúság jobb megismerésének – jelentőségét a sikeres társadalmi integrációs politika szempontjából, és erősítsék a koordináció nyílt módszere által gyakorolt hatást az esélyegyenlőséget és a jobb társadalmi és szakmai beilleszkedést célzó politikák kialakításakor;
6. bővítsék az európai fiatal nők és férfiak életminőségével, különösen az élet- és munkakörülményeikkel, szokásaikkal, értékrendjükkel és aggodalmaikkal, valamint a fokozottabb társadalmi részvételre adódó lehetőségekkel kapcsolatos ismereteket, felhasználva a már létező kutatásokat, eljárásokat és adatokat, köztük a hetedik kutatási keretprogramot ezen adatok és eredmények érdemi tartalommal való felruházása és összehasonlíthatóbbá tétele érdekében;

7. teljes mértékben használják ki a „Cselekvő ifjúság” programot annak érdekében, hogy sok és széleskörű lehetőséget biztosítsanak a nem formális és az informális tanulásra, hogy ezáltal a lehető legtöbb fiatalnak adjanak esélyt az aktív állampolgársághoz szükséges készségek és ismeretek elsajátítására, valamint az önálló, egészséges életvezetésre;
8. a 2006. május 19-i tanácsi állásfoglalással ⁽¹⁾ összhangban bővítsék a nem formális és informális tanulásra, valamint az önkéntes tevékenységekre szolgáló lehetőségek körét, és javítsák az ezekből származó eredmények és tapasztalatok elismertségét; különösen az interkulturális tanulással kapcsolatos lehetőségeket kell erősíteni, támogatva ezáltal az olyan értékeket, mint a kölcsönös tisztelet, a sokféleség, az egyenlőség, az emberi méltóság és a szolidaritás. Ezt szem előtt tartva, a fiatalokat meg kell hívni, hogy vegyenek részt a kultúrák közötti párbeszéd európai évének (2008) előkészítésében és megvalósításában;
9. az ifjúsági szervezetekkel, magukkal a fiatalokkal és az ifjúságpolitikában érdekelt egyéb felekkel együtt tárják fel azokat a lehetőségeket, amelyek révén minden fiatal aktívan részt vehet az őt érintő egyeztetésekben és döntéshozatali folyamatokban, és ennek keretében ösztönözzék új részvételi formák bevezetését a hátrányos helyzetű városi vagy vidéki régiók fiataljai számára;
10. helyezzenek nagyobb hangsúlyt a fiatalokat foglalkoztató kérdésekre a megkülönböztetésellenes politikákban, és nyújtsanak támogatást a fiatalok és szervezeteik számára a megkülönböztetés, az egyenlőtlenségek, a társadalmi kirekesztés és az intolerancia elleni küzdelemben;
11. mozdítsák elő a sport és a kultúra szociális dimenzióját a szociális integráció tényezőjeként, a megkülönböztetés elleni küzdelem és a fiatalok közti tolerancia erősítése érdekében;
12. vegyék figyelembe minden fiatal esélyegyenlőséghez és társadalmi részvételhez való jogát a gyermek jogaival kapcsolatos uniós stratégia kialakítása során;
13. gondoskodjanak arról, hogy a fiatalok és az ifjúságpolitika középpontba helyezése az „Esélyegyenlőség mindenki számára” 2007-es európai évének értékelése és nyomon követése során minden szinten – európai, nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt – érvényesüljön.

FELKÉRIK A BIZOTTSÁGOT:

1. hogy az esélyegyenlőség és a jobb szakmai és társadalmi integráció iránti elkötelezettségével összhangban fűzze szorosabbra az együttműködést kapcsolódó szolgálataik között a társadalmi integrációs politikák és a növekedést és foglalkoztatást célzó, megújult lisszaboni stratégia ifjúsági dimenziójának megerősítése érdekében;
 2. hogy ajánlja a Tanács figyelmébe a nemzeti reformprogramok értékelési folyamatának keretében rendszeresen elvégzett, az európai ifjúsági paktum végrehajtásával kapcsolatos helyzet ifjúságpolitikai vonatkozású elemzéseivel kapcsolatos információkat.
- FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, HOGY:
1. az európai ifjúsági paktum további végrehajtásának részeként segítsék elő helyi és/vagy regionális stratégiák kialakítását. E stratégiák keretében vonják be az összes kapcsolódó érintett felet, a szociális partnereket és magukat a fiatalokat, továbbá nyújtsanak segítséget az olyan egyedi támogató intézkedések bevezetéséhez, amelyek előmozdítják egyrészt a szakértelmen alapuló és könnyen hozzáférhető útmutatást és tanácsadói szolgálatokat az oktatás, képzés és foglalkoztatás közötti átmeneti időszakokkal kapcsolatban, másrészt a megfelelő körülményeket a családi élet, a magánélet és a munka összeegyeztethetőségével kapcsolatban;
 2. biztosítsanak elsőbbséget a fiatalokat foglalkoztató kérdéseknek a nemzeti reformprogramokban és a fiatalok életminőségét érintő kulcsfontosságú politikákban, különösen úgy, hogy fokozzák az ágazatokon átívelő együttműködést az ifjúságpolitika és egyéb kapcsolódó politikai területek (oktatáspolitikai, gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai, családpolitika, szociális, egészségügyi és sportpolitika, gyermekjogi politika, a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politika, kulturális politika, továbbá lakhatási, regionális és várostervezési politika) között;
 3. tegyenek további erőfeszítéseket a korai iskolaelhagyók számának csökkentésére megfelelő ösztönzők és fellépések révén, és különösen a hátrányosabb helyzetű fiatalok oktatásban való teljes körű részvételének megvalósítását célzó konkrét intézkedések meghozatala révén, valamint az oktatás és képzés minőségének és vonzerejének erősítése révén;
 4. az európai ifjúsági paktum további, különösen helyi és regionális szintű végrehajtásának érdekében használják fel az európai strukturális alapok – különösen az Európai Szociális Alap – forrásait a paktummal összhangban lévő intézkedések kialakítására és létrehozására;
 5. a strukturált párbeszéd elvének megfelelően a hátrányos helyzetű városi és vidéki régiókban fejlesszék vagy terjesszék ki a fiatalok részvételét a társadalmi élettervezésével kapcsolatos eljárásokban, és a koordináció nyílt módszerének segítségével osszák meg eredményeiket és tapasztalataikat.

⁽¹⁾ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az európai ifjúságpolitika terén a nem formális és az informális tanulás értékének az elismeréséről (HL C 168., 2006.7.20., 1. o.).